विकिस्रोतः

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ 33 ഋഷിലക്ഷണം

സൂത ഉവാച ..

ഋഷികാണാം സുതാശ്ചാപി വിജ്ഞേയാ ഋഷിപുത്രകാഃ ..

ബ്രാഹ്യണാനാം പ്രവക്താരോ നാമതശ്ച നിബോധത .. 33.1 ..

സപ്രധാനാഃ പ്രവക്ഷ്യന്തേ സമാസാച്ച ശ്രുതർഷയഃ ..

ബഹ്വൃചോ ഭാർഗവഃ പൈലഃ സാംകൃത്യോ ജാജലിസ്തഥാ .. 33.2 ..

സംധ്യാസ്തിർമാഠരശ്ചൈവ യാജ്ഞവൽക്യഃ പരാശരഃ ..

ഉപമന്യുരിംദ്രപ്രമതിർമാഡൂകിഃ ശാകലിശ്ച സഃ .. 33.3 ..

ബാഷ്കലിഃ ശോകപാണിശ്ച നൈലഃ പൈലോ്യലകസ്തഥാ ..

പന്നഗാഃ പക്ഷഗംതാശ്ച ഷഡശീതിഃ ശ്രുതർഷയഃ .. 33.4 ..

ഏതേ ദ്വിജാതയോ മുഖ്യാ ബഹ്വൃചാനാം ശ്രുതർഷയഃ ..

വൈശംപായനലൗഹിത്യൗ കംഠകാലാവശാവധഃ .. 33.5 ..

ശ്യാമാപതിഃ പലാഡുശ്ച ആലംബിഃ കമലാപതിഃ ..

തേഷാം ശിഷ്യാഃ പ്രശിഷ്യാശ്ച ഷഡശീതി ശ്രുതർഷയഃ .. 33.6 ..

ഏതേ ദ്വിജർഷയഃ പ്രോക്താശ്ചരകാധ്വര്യവോ ദ്വിജാഃ ..

ചൈമിനിഃ സഭരദ്വാജഃ കാവ്യഃ പൗഷ്യംജിരേവ ച .. 33.7 ..

ഹിരണ്യനാഭഃ കൗശില്യോ ലൗഗാക്ഷിഃ കുസുമിസ്തഥാ ..
ലംഗലീ ശാലിഹോത്രശ്ച ശക്തിരാജശ്ച ഭാർഗവഃ .. 33.8 ..

സാമഗാനാമഥാചാര്യ ഐലോ രാജാ പുരൂരവാഃ ..
ഷട്ചത്വാരിംശദന്യേ വൈ തേഷാം ശിഷ്യാഃ ശ്രുതർഷയഃ .. 33.9 ..

കൗശീതിഃ കംകമുദ്ഗശ്ച കുംഡകഃ സപരാശരഃ ..
ലോഭാലോഭശ്ച ധർമാത്മാ തഥാ ബ്രഹ്മ ബലശ്ച സഃ .. 33.10 ..

ക്രംഥലോഽഥോ മദഗലോ മാർകംഡേയോഽഥ ധർമവിത് ..
ഇത്യേതേ നവതിർജ്ഞേയാ ഹോത്രവദ്ബ്രഹ്മചാരിണഃ .. 33.11 ..

ചരകാധ്വര്യവശ്ചാപി ഹ്യനുമംന്ത്രം തു ബ്രാഹ്മണമ് ..
ചലൂഭിഃ സുമതിശ്ചൈവ തഥാ ദേവവരശ്ച യഃ .. 33.12 ..

അനുകൃഷ്ണസ്തഥായുശ്ച അനുഭൂമിസ്തഥൈവ ച ..
തഥാപ്രീതഃ കൃശാശ്വശ്വ സുമൂലിർബാഷ്കലിസ്തഥാ .. 33.13 ..

ചരകാധ്വര്യകാധ്വര്യുനമസ്യുർബ്രഹ്മചാരിണഃ ..
ഭ്യാൽ
വൈയാസകിഃ ശുകോ വി[illegible]ല്ലൗകിർഭൂരിശ്രവാസ്തഥാ .. 33.14 ..

സോമാവിരതുനാംതക്യസ്തഥാ ധൗമ്യശ്ച കാശ്യപഃ ..
ആരണ്യാ ഇലകശ്ചൈവ ഉപമന്യുർവിദസ്തഥാ .. 33.15 ..

ഭാർഗവോ മധുകഃ പിംഗഃ ശ്വേത കേതുസ്തഥൈവ ച ..
പ്രജാദർപഃ കഹോഡശ്ച യാജ്ഞവൽക്യോഽഥ ശൗനകഃ .. 33.16 ..

അനംഗോ നിരതാലശ്ച മധ്യമാധ്വര്യവസ്തുതേ ..

അദിതിർദേവമാതാ ച ജലാപാ ചൈവ മാനവീ .. 33.17 ..

ഉർവശീ വിശ്വയോഷാ ച ഹ്യപ്സരഃപ്രവരേ ശുഭേ ..
മുദ്ഗലാ ചാതുജീവൈവ താരാ ചൈവ യശസ്വിനീ .. 33.18 ..

പ്രാതിമേധീ ച മാർഗാ ച സുജാതാ ച മഹാതപാ ..
ലോപാമുദ്രാ ച ധർമജ്ഞാ യാ ച കോശീതികാ സ്മൃതാ .. 33.19 ..

ഏതാശ്ച ബ്രഹ്മവാദിന്യ അപ്സരോ രൂപംസമതാഃ ..
ഇത്യേതാ മുഖ്യശഃ പ്രോക്താ മയാ ച ഋഷിപുത്രകാഃ .. 33.20 ..

വൈദശാഖാപ്രണയനാസ്തതസ്തേ ഋഷയഃ സ്മൃതാഃ ..
ഈശ്വരാ മംത്രവക്താര ഋഷയോ ഹ്യൃഷികാസ്തഥാ .. 33.21 ..

ഋഷിപുത്രാഃ പ്രവക്തരഃ കല്പാനാം ബ്രാഹ്മണസ്യ തു ..
ഈശ്വരാണാമൃഷീണാം ച ഋഷികാണാം സഹാത്മജൈഃ .. 33.22 ..

തഥാ വാക്യാനി ജനീഷ്വ യഥൈഷാം മംത്രദൃഷ്ടയഃ ..
തത്രാജ്ഞായുക്തമദ്വൈതം ദീപ്തം ഗംഭീരശബ്ദവത് .. 33.23 ..

അത്യംതമപരോക്ഷം ച ലിംഗം നാമ തഥൈവ ച ..
സർവഭൂതാന്യഭൂതം ച പരിദാനം ച യദ്ഭവേത് .. 33.24 ..

ക്വചിന്നിരുക്തപ്രോക്താർഥം വാക്യം സ്വായംഭുവം വിദുഃ ..
യത്കിംചിന്മംത്രസംയുക്തം തത്ര നാമവിഭക്തിഭിഃ .. 33.25 ..

പ്രത്യക്ഷാഭിഹിതം ചൈവമൃഷീണാം വചനം മതമ് ..
നൈഗമൈർവിവിധൈഃ ശബ്ദൈർനിപാതൈർബഹുലം ച യത് .. 33.26 ..

യച്ചാപ്യസ്തി മഹദ്വാക്യമൃഷീകാണാം വചഃ സ്മൃതമ് ..

അവിസ്പഷ്ടപദം യച്ച യച്ച സ്യാദ്ബഹുസംശയമ് .. 33.27 ..

ഋഷിപുത്രവചസ്തദ്വൈ സർവാശ്ച പരിദേവതാഃ ..
ഹേതുദൃഷ്ടാംത ബഹുലം ചിത്രശബ്ദമപാർഥകമ് .. 33.28 ..

സർവാസ്തു തമശക്തം ച വാക്യമേതത്തു മാനുഷമ് ..
മിശ്രാ ഇതി സമാഖ്യാതാഃ പ്രഭാവാദൃഷിതാം ഗതാഃ .. 33.29 ..

സമുത്കർഷായ കർഷാഭ്യാം ജാതിവ്യത്യാസസംഭവാഃ ..
ഭൂതഭവ്യഭവജ്ജ്ഞാന ജന്മദുഃഖചികിത്സനമ് .. 33.30 ..

മിശ്രാണാം തദ്ഭവേദ്വാക്യം ഗുരോർബലപ്രവർത്തനമ് ..
ധർമശാസ്ത്രപ്രണേതാരോ മഹിമ്നാ സർവഗാശ്ച വൈ .. 33.31 ..

തപഃപ്രകർഷഃ സുമഹാന്യേഷാം തേ ഋഷയഃ സ്മൃതാഃ ..
ബൃഹസ്പതിശ്ച ശുക്രശ്ച വ്യാസഃ സാരസ്വതസ്തഥാ .. 33.32 ..

വ്യാസാഃ ശാസ്ത്രപ്രണയനാ വേദവ്യാസ ഇതി സ്മൃതാഃ ..
യസ്മാദവാരജാഃ സംതഃ പൂർവേഭ്യോ മേധയാധികാഃ .. 33.33 ..

ഐശ്വര്യേണ ച സംപന്നാസ്തതസ്തേ ഋഷയഃ സ്മൃതാഃ ..
യസ്മിൻകാലോ ന ചം വയഃ പ്രമാണമൃഷിഭാവനേ .. 33.34 ..

ദൃശ്യതേ ഹി പുമാൻകശ്ചിത്കശ്ചിജ്ജ്യേഷ്ഠതമോ ധിയാ ..
യസ്മാദ്ബുദ്ധ്യാ ച വർഷീയാൻബലോഽപി ശ്രുതവാനൃഷിഃ .. 33.35 ..

യഃ കശ്ചിത്പാദവാന്മധ്യേ പ്രയുക്തോഽക്ഷര സംപദാ ..
വിനിയുക്താവസാനാം തു താമൃചം പരിചക്ഷതേ .. 33.36 ..

യഃ കശ്ചിത്കരണൈർമംത്രോ ന ച പാദക്ഷരൈർമിതഃ ..

അതിയുക്താവസാനം ച തദ്യജുർവൈ പ്രചക്ഷതേ .. 33.37 ..

ഹ്രീംകാരഃ പ്രണവോ ഗീതഃ പ്രസ്താവശ്ച ചതുർഥകമ് ..
പംചമഃ പ്രതിഹോത്രശ്ച ഷഷ്ഠമാഹുരുപദ്രവമ് .. 33.38 ..

നിധനം സപ്തമം സാമ്നഃ സപ്തവിംധ്യ മിദം സ്മൃതമ് ..
പംചവിംധ്യ ഇതി പ്രോക്തം ഹ്രീംകാരഃ പ്രണവാദ്യതേ .. 33.39 ..

ബ്രഹ്മണേ ധർമമത്യുക്തൗ യത്തദാ ജ്ഞാപ്യത്യേഽർഥതഃ ..
ആശാസ്തിസ്തു പ്രസംഖ്യാതാ വിലാപഃ പരിദേവനാ .. 33.40 ..

ക്രോധാദ്വാ ദ്വേഷണാച്ചൈവ പ്രശ്രാഖ്യാനം തഥൈവ ച ..
ഏതത്തു സർവവിദ്യാനാം വിഹിതം മംത്രലക്ഷണമ് .. 33.41 ..

മംത്രാ നവവിധാഃ പ്രോക്താ ഋഗ്യജുഃ സാമലക്ഷണാഃ ..
മൂർതിർനിന്ദാ പ്രശംസാ ചാക്രോശസ്തോഷസ്തഥൈവ ച .. 33.42 ..

പ്രശ്രാനുജ്ഞാസ്തഥാഖ്യാനമാശാസ്മതിവിധയോ മതാഃ ..
മംത്രഭേദാംശ്ച വക്ഷ്യാമി ചതുർവിശതിലക്ഷണാൻ .. 33.43 ..

പ്രശംസാ സ്തുതിരാക്രോശോ നിംദാ ച പരിദേവനാ ..
അഭിശാപോ വിശാപശ്ച പ്രശ്നഃ പ്രതിവചസ്തഥാ .. 33.44 ..

ആശീര്യജ്ഞസ്തഥാഽക്ഷേപ അർഥാഖ്യാനം ച സംകഥാ ..
വിയോഗാ ഹ്യഭിയോഗാശ്ച കഥാ സംസ്ഥാ വരശ്ച വൈ .. 33.45 ..

പ്രതിഷേധോപ ദേശൗ ച നമസ്കാരഃ സ്പൃഹാ തഥാ ..
വിലാപശ്ചേതി മംത്രാണാം ചതുർവിംശതിരുദ്ധൃതാഃ .. 33.46 ..

ഋഷിഭിര്യജ്ഞതത്ത്വജ്ഞൈർവിഹിതം ബ്രഹ്മണം പുരാ ..

ഹേതു ര്നിർവചനം നിന്ദാ പ്രശസ്തിഃ സംശയോ നിധിഃ .. 33.47 ..

പുരാകൃതിപുരാകല്പൗ വ്യവധാരണകല്പനാ ..
ുപമാ ച ദശൈതേ വൈ വിധയോ ബ്രാഹ്മണസ്യ തു .. 33.48 ..

ലക്ഷണം ബ്രാഹ്മണസ്യൈനദ്വിഹിതം സർവശാഖിനാമ് ..
ഹേതുർഹംതേഃ സ്മൃതോ ധാതോര്യന്നിഹംത്യുദിതം പരൈഃ .. 33.49 ..

അഥവാർഥേ പരിപ്രാപ്തേ ഹിനോ തേർഗതികർമണാ ..
തഥാ നിർവചനം ബ്രൂയാദ്വാക്യാർഥസ്യാവധാരണമ് .. 33.50 ..

നിന്ദാം താമാഹുരായാര്യാ യദ്ദോഷേ നിന്ദനം വചഃ ..
പ്രപൂർവാച്ഛംസതേർധാതോഃ പ്രശംസാഗുണവത്തയാ .. 33.51 ..

ഇദം ത്വിദമിദം നൈദമിത്യനിശ്ചിത്യ സംശയമ് ..
ഇദമേവം വിധാതവ്യമിത്യയം വിധിരുച്യതേ .. 33.52 ..

അന്യസ്യാന്യസ്യ ചൗക്തിര്യാ ബുധൈഃ സോക്താ പുരാകൃതിഃ ..
യോ ഹ്യത്യംതപരോക്ഷാർഥഃ സ പുരാകല്പ ഉച്യതേ .. 33.53 ..

പുരാതിക്രാംതവാചിത്വാത്പുരാകല്പസ്യ കല്പ നാമ് ..
മംത്രബ്രാഹ്മണകല്പൈശ്ച നിഗമൈഃ ശുദ്ധവിസ്തരൈഃ .. 33.54 ..

അനിശ്ചിത്യ കൃതാമാഹുർവ്യവധാരണകല്പനാമ് ..
യഥാ ഹീദം തഥാ തദ്വൈ ഇദം ചൈവ തചൈവ തത് .. 33.55 ..

ഇത്യേവമേഷാ ഹ്യുപമാ ദശമോ ബ്രാഹ്മണസ്യ തു ..
ഇത്യേതദ്ബ്രഹ്മണസ്യാദൗ വിഹിതം രക്ഷണം ബുധൈഃ .. 33.56 ..

തസ്യ തദ്വിദ്ഭിരുദ്ദിഷ്ടാ വ്യാഖ്യാമ്യനുപദം ദ്വിജൈഃ ..

മംത്രാണാം കല്പനാ ചൈവ വിധിദൃഷ്ടിഷു കർമസു .. 33.57 ..

മംത്രോ മന്ത്രയതേർദ്ധാതോർബ്രാഹ്മണോ ബ്രാഹ്മണേന തു ..
അല്പാക്ഷരമസംദിഗ്ധം സാരവദ്വിശ്വതോമുഖമ് ..
അസ്തോഭമനവദ്യം ച സൂത്രം സൂത്രവിദോ വിദുഃ .. 33.58 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ ദ്വിതീയേഽനുഷംഗപാദേ
ഋഷിലക്ഷണം നാമ ത്രയസ്ത്രിംത്തമോഽധ്യായഃ .. 33 ..

P.R. IYER 10.3.24

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_33&oldid=122838" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

23 സെപ്ടേമ്ബർ 2017 (തമേ) ദിനാങ്കേ 03:25 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .